

Dosedanji uspehi 'Nire' - Stroga cenzura listov v Italiji

NAD 10 MILIJONOM DELAVCEM SE JE V AVGUSTU PRIPOMOGLO DO VIŠJIH MINIMALNIH PLAČ IN KRAJŠIH UR POTOM NRA. — VLADA OPRAVLJA TUDI POSREDOVALNO DELO PRI STAVKAH. — S PODVIGNO VNEMO BO ŠLA NRA NA DELO V MESECU SEPTEMBRU.

Washington, D. C. — Medtem, ko se je administrator Johnson pretekli četrtek izrazil, da bo administracija za narodno obnovo v septembru podvojila svojo vneto in delo, da bo odprla vrata tovarn, rudnikov in trgovin nadaljnemu številu brezposelnih, je tudi v kratkem podal poročilo o dosedanjem napredku NRA.

Tekom avgusta, pravi Johnson, se je sklenilo osemnajst trajnih pravilnikov in 240 začasnih pogodb pod vodstvom NRA. S tem je prišlo do krajših ur in višje minimalne plače nad 10 milijonov delavcev. Ako pa se poseže nazaj od časa, ko je bil inavguriran novi predsednik, se pa more soditi, da se je okrog dva milijona brezposelnih med to dobo vrnilo na delo. To mnenje izraža tudi predsednik ameriške delavske federacije, Wm. Green.

Poleg drugega podrobnejšega dela se je NRA bavila tudi s posredovanjem v sporih med delavstvom in delodajalci. Posegla je v tem oziru v veliko premovalno stavko v Pennsylvaniji in dosegla, da se je delavstvo vrnilo na delo. Točasno pa je postavljena na preizkušnjo kot posredovalka v Chicagi med unijo oblačilnih delavk in lastnikov oblačilnih delavnic. Teh delavk je točasno na stavki v Chicagi okrog 8000. Zastopnik NRA je uvedel za vladno posredovalno delo novo metodo, doslej nepoznano v Chicagi, namreč v obliki javnih zborovanj, na katerih obe stranki predložijo svoje točke in svoje zahteve. Otvorilo se je to javno zborovanje v četrtek v federalnem posloju. Ako se bo ta način posredovanja obnesel, je gotovo, da se bo mogel lepim potom poravnati tudi spor, ki je privedel do dveh drugih stavk v Chicagi, namreč delavstva v klobučarski industriji in v delavnicah za izdelovanje ročnih ženskih torbic.

Za mesec september ima administrator Johnson po naročilu preds. Roosevelta v naročju, da s pomočjo novih pravilnikov in s intenzivno vladno kampanjo dobi dela za več milijonov brezposelnih.

PRESTE DELAJO SOSEDOM PREGLAVICE

Chicago, Ill. — Odkar se je povrnilo pivo, se je tudi trgovina s prestami v veliki meri povečala in tovarne, ki so bile dolga leta med prohibicijo zaprte, so začele zopet obratovati s polno paro. Med temi je tudi tovarna na 2104 Orchard St. Iz tega pa je nastal nov problem za sosesčino. Tovarna ima namreč stare stroje, ki delajo tak ropot, da prebivalstvo v okolici ne more spati. Tako se je preteklo sredo pritožilo na sodnijski kakih 50 sosedov, po večini ženske, in na njih obtožbo je bil lastnik kaznovan z globo \$25 z motivacijo, da obratuje tovarno, ki dela nepotreben ropot.

MUSSOLINI VLADA TISK

Časopisje v Italiji, kakor tudi po mnogih drugih evropskih državah, sme poročati le, kar dovoli vlada.

Nice, Francija. — Težko si je Amerikancu, ki je navajen popolne prostosti tiska, predstavljati, s kakimi težkočami se mora boriti tisk v nekaterih evropskih državah, zlasti tistih, v katerih se vlada z diktatorsko silo. Listi morajo enostavno tako poročati, kakor vlada zahteva od njih, ali pa — molčati.

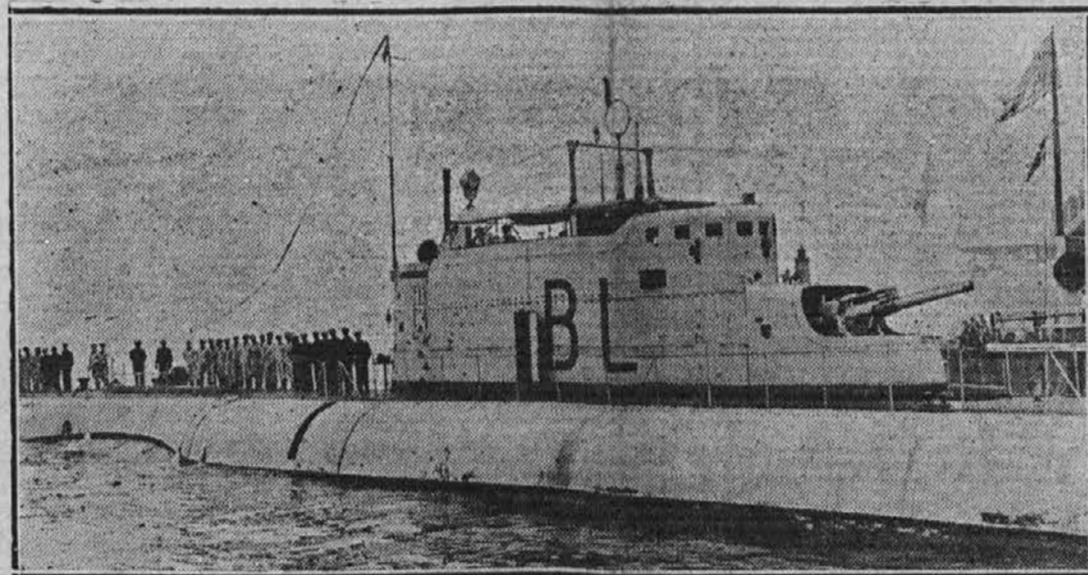
Med takimi državami, kjer ima vlada celotni tisk pod svojo peto, je tudi Italija. Mussolini ima tamkaj posebnega predstojnika glavnega časopisnega urada in naloga tega predstojnika je, da ustvarja potom časopisja po celi Italiji tako javno mnenje, kakor Mussolini želi. Ta predstojnik tiska hodi z Mussolinijem na vse prirreditve, obiske in slavnosti ter nato sporoča italijanskim listom, kaj morajo o dogodku poročati, kaj izpustiti in kaj povdariti; on je nekakšen vrhovni državni urednik vsega italijanskega časopisja. Potem, ko ima z Mussolinijem dnevno svojo konferenco, občuje potem telefona vsako noč iz svojega urada v zun. ministerstvu z vsemi glavnimi mesti v Italiji. V teh pogovorih daje urednikom listov direktive, na kako stališče se mora postaviti glede dogodkov, ki so se izvršili tekom dneva.

A ni samo domače časopisje podvrženo cenzuri iz tega urada, marveč strogo se pazi tudi na tujezemske časnikarje, da ne poročajo svojim listom česa, kar bi ne bilo ugodno za fašistično vlado. Brzojavni uradi morajo dnevno poročati vladi o vseh brzojavih, ki so jih oddali inozemski časnikarji, in brez odobritve vlade se ti brzojavi sploh ne smejo odposlati. Večkrat se pripeti, da vlada prepove odposlati kak brzojav. V takem slučaju brzojavna družba navadno obvesti časnikarja, da se je odpošiljatec njegovga brzojava zakasnila "zaradi obžalovanja vredne pomote", in ker je brzojav točasno že prestar, se ga sploh ne bo odposlalo. — Podobno kakor brzojavna poročila nadzoruje vlada tudi telefonske pogovore tujezemskih časnikarjev z njih uradi.

SOVJETI PRESTAVLJAJO KMETE

Arhangelsk, Rusija. — Delo v gozdnih pokrajinah je zelo zaostalo in, da ga pospeši, se je sovjetska vlada poslužila enostavnega načina. Odredila je, da morajo vsi delazmožni kmetje v severnih pokrajinah zapustiti za 25 dni svoje domove in oditi delat v gozdove. Čas za to prisilno delo je določen od 1. do 25. septembra.

TUJEZEMSKA PODMORNICA V NEW YORKU

Na sliki vidimo italijansko podmornico Balilla, ki je med Balbovim poletom iz Italije v Ameriko patrolirala severne vode ter je po končanem delu pristala v New Yorku. To je prva tujezemska podmornica, ki jo je videl New York od končane svetovne vojne.

ZA VEČJO JAVNO VARNOST

Priporočilo, naj bi se policija postavila pod federalno kontrolo.

Grand Rapids, Mich. — V tukajšnjem mestu ima zveza ameriških pravnikov (Bar Ass'n) svoje zborovanje, na katerem se razmotriva, na kak način bi se dosegla v Ameriki večja javna varnost in se iztrebilo zločinstvo. Veliko bolj uspešno bi se moglo izvrševati policijsko delo, je izvajal neki govornik, ako bi se celokupna policija postavila naravnost pod federalno kontrolo. Vse pošteno prebivalstvo Amerike bi podpiralo tako enotno policijsko silo.

SVARILEN ZGLED ZA ZLOČINCE

Chicago, Ill. — Kampanja za iztrebljevanje zločincev, ki jo vodijo tukajšnja sodišča že par tednov, se z vsoto strogostjo nadaljuje. Pretekli terek se je končala zopet ena rekordnih obravnava, pri kateri je bila ena oseba obsojena na električni stol, dve drugi pa na ječo za 199 let vsaka. Zločinska trojica, proti kateri se je vršila obravnava, je 4. avgusta z roparskim namenom napadla in nato ubila trgovca G. Hoeha, 5948 W. Division St. Na smrt obsojen je 28letni Geo. Dale, ki je izvršil umor, zaporno kazen za celo življenje pa sta dobila druga dva, od katerih je ena ženska, namreč 29 letna Mrs. E. B. Jarman.

OBROČI BREZ ZRAKA NA TRUKIH PREPOVEDANI

Chicago, Ill. — Polcija je dobila ukaz, da strožje pazi na kršilce mestne odredbe, po kateri je zapovedano, da morajo vsi truki, ki vozijo hitreje kakor 10 milj na uro, imeti na kolesih zračne gumijaste obroče. Odredba je bila sprejeta pred dvema letoma in se je tedaj dalo časa lastnikom trukov, da izpremenijo svoje obroče tekom 18 mesecev, in v veljavo je stopila s 1. januarjem. Upoštevana pa je bila skrajno malo in še danes je na mestnih cestah na stotine trukov, ki imajo obroče iz celega gumija brez zraka.

NAZNANILO NAROČNIKOM

Prihodnji ponedeljek obhajamo obvezni narodni praznik, Delavski dan. Vsled tega v torek naš list ne bo izšel. Prihodnja številka izide torej v sredo.

KRIŽEM SVETA

Vatikan. — Papež Pij je imenoval kardinala Fumasoni-Biondi, bivšega apostolskega delegata v Washingtonu, protektorjem reda sester sv. Neže, ki imajo svoj gl. stan v Fond du Lac, milwauška nadškofija.

Berlin, Nemčija. — Z najvišjimi častmi je bil preteklo sredo sprejet novi ameriški poslanik za Nemčijo, Wm. E. Dodd iz Chicage. Stotnija vojaštva ga je pozdravila, ko se je peljal na obisk k predsedniku Hindenburgu.

PRAGA, ČEHOŠLOVAŠKA.

Na svojem domu v Marijinih toplicah je umrl profesor Th. Lessing, ki je moral vsled preganjanja judov zbežati s svojega mesta iz Nemčije. Smrt je bila posledica rane, ki jo je zadobil, ko je nekdo ustrelil nanj, očitno iz političnih motivov.

Innsbruck, Avstrija. — Trije Hitlerjevi naziji so se preoblečeni prikradli v tukajšnjo ječo in iz nje opostili svojega tirolskega vodjo, F. Hoferja ter se v avtomobilu z njim odpeljali proti italijanski meji.

SLOVENSKI POSETNIKI RAZSTAVE

Te dni so nas obiskali: Mrs. Mary Cook in Mrs. Rose Zolokar, obe iz Clevelanda, Ohio. Ogledale so si našo tiskarno in se o isti jako pohvalno izrazile. Iz Kansas City, Mo., je nas obiskal rojak Mr. Peter Kolenc in iz Milwaukee, Wis., je nas obiskal rojak Mr. Ludvik Lohzar. Vsem hvala za prijateljski obisk.

JEČA PREMAJHNA ZA OSEM OSEB

Canton, Ill. — Osem fantov je bilo zasačenih, da so ukradli vodno melono, vredno 10 centov. Sodnik pa je skrajno strog napram tatovom in tako je odločil, da mora vsak plačati kaznj \$6.90, ali pa iti v ječo za šest dni. Ker fantje nimajo denarja, so se odločili za ječo. Tukaj pa se je pokazala težava.

RAZMERE V MANDŽURIJI

Japonski priseljenci imajo glavno in edino besedo.

Tokio, Japonska. — Dočim so Japonci ob zasedanju Mandžurije obljubovali prebivalstvu, da bodo iz te kitajske province napravili pravi raj, se je obrnilo znatno drugače. Prejšnje domače prebivalstvo ima kaj malo besede; nasprotno pa imajo Japonci, katerih se je tekom dveh let priselilo tja ogromno število, vse privilegije. Dela jim je odkazanega zelo malo, zanj pa vlečejo mastne plače, a svoj prosti čas uporabljajo za šikaniranje domačinov.

NASILNI BERAČI

Chicago, Ill. — V sredo je v bolnici podlegel rani, ki jo je dobil preteklo soboto, 20letni Geo. Sertich, 9948 Commercial Ave. Zabodel ga je z nožem 36letni Meksikanec J. Garnica, ki je zdaj v zaporu. Garnica se je približal Sertichu in ga prosil za miloščino. Sertich pa, ki je sam brez dela, ga je zavrnil. Tedaj pa berač potegne nož in Serticha zabode. Pred sodiščem v So. Chicagi je bil istega dne obravnavan neki drugi podobni slučaj, pri katerem je tudi neki berač uporabil nož, ko ni dobil zahtevane miloščine.

SUHAČI GROZIJO

Chicago, Ill. — Kljub temu, da se je izrazil proti prohibiciji do zdaj 24 držav in nobena na njo, so suhači še vendar polni upanja, da se jim bo posrečilo dobiti potrebno število 13 držav, da bodo preprečili preklic 18. amendmenta. Tako se je izrazil v sredo zvečer glavni govornik protisalunske lige, ki ima točasno v tem mestu svoje zborovanje. Pravijo, da so dosedanje zmage dosegli mokri v največji meri pod političnim pritiskom stranke, ki je zdaj na krmilu. Vendar se podali ne bodo in 18. amendment mora ostati, trdijo.

Mestna ječa ima namreč prostora samo za dva in tako se bodo morali dečki zvrstiti po dva in dva, dokler vsi ne odslužijo.

Iz Jugoslavije.

NENADNA SMRT DVEH DEKLET V SAVI NA DOLENJSKEM, KI STA ZAŠLI PRI KOPANJU IN JU JE VODA POGOLTNILA. — TATOVI NA GORENJSKEM. — SMRTNA KOSA IN DRUGE NOVICE.

Tragedija dveh deklet ali je obe tatvini izvršil en sam V Ribnici pri Jesenicah na tat, ali jih je bilo več.

Dolenjskem se je pred kratkim primeril žalosten dogodek, ki je v vsej okolici povzročil globoko sočuvstvo. Dve dekleti, 22letna Marija Matkovičeva, edinka posestnika iz Koritnega, in Amalija Bizjakova, stara 18 let, hči posestnika iz Ribnice, sta se šli kopat v Savo. Sava na tistem mestu ni posebno globoka in sta z lahkoto dosegali tla. Hoteli sta se pa podati na mali peščeni otočič sredli reke, ki je prav primeren za solnčenje. Napotili sta se tjakaj držec se za roke in prepevaje domače pesmi. Kar nenkrat je Matkovičeva zgrubila tla pod nogami in potegnila za seboj še Amalijo, ki bi bila itak tudi sama padla, kajti dekletji sta zašli nenadoma v globino, katero si voda sama sčasoma izkoplje, včasih čisto vertikalno, včasih pa zelo poševno, da z ravne struge kaj hitro zdrkneš v kotanjo. Le dober plavač si more v takem slučaju pomagati in se rešiti. Nesreča se je primerila tako naglo, da nista utegnili niti zakričati in že ju je zagrnil hladen grob. Nekateri ljudje, ki so videli, kako sta dekletji naenkrat utihnili, zamahali z rokami nad vodo in izginili, so mislili, da se le igrata s potapljanjem. Ko ju pa ni bilo čez več minut na površje, je brat Amalije Bizjakove, ki je bil tudi tam, s par tovariši skočil takoj v čoln in odhitel na kraj nesreče. Po dolgem iskanju se jim je posrečilo, da so potegnili iz vode Amalijo Bizjakovo, katero je močan tok zanesel že precej daleč od nesrečnega mesta. — Marijo Matkovičevu so pa zamkali do večera; šele drugi dan, ko so šli ljudje na polje, so jo opazili daleč stran ob bregu. Tako sta žalostno končali dve mladi življenji, mnogim v svarilo, da previdnosti ni nikoli preveč.

Smrtna kosa
V Mariboru je umrla Frančiška Emeršič, soproga gostilničarja. — V Celju je umrl Karel Duffek, profesor v pokojni, star 81 let. — Pri Sv. Antonu v Slov. goricah je umrl Vinko Par, posestnik iz Cogetincev.

"Zlata ruda"
Iz St. Jerneja poročajo, da imajo najbrže zlato rudo v vaškem vodnjaku. Kadar namreč gospodinja nalijejo iz njega škafo vode, se na dnu posode vselej svetijo male rumene luskinice, ki imajo lep kovinski sijaj prav kakor zlato. Vse je začudeno, kakšna kovina bi mogla to biti.

Instalacija novega župnika
V četrtek, 17. avgusta, je bil slovesno inštaliran za župnika v Slovenjgradcu g. Jakob Soklič, ki je bil do tedaj župnik pri Sv. Vidu pri Ptujcu.

Ker so vzeli orožniku puško...
Do krvavega dogodka je prišlo v Sp. Dupleku, kjer je v gostilni popivala gruča fantov, ki se je sporekla z nekim orožnikom in mu odvzela puško. Orožnik je pa zgrabil za samokres in oddal v gručo več streliv. Eden teh je zadel slučajno tam se nahajajočega posestnika Josipa Poštrada iz Sp. Dupleka, ki je vse to samo opazoval. Strel ga je zadel v trebuh, da se je na mestu zgrudil. Drugi strel je pa zadel v nogo njegovega 25letnega sina Jožeta.

Velik ogenj v Mokronogu
Dne 3. avgusta je gorelo v Mokronogu pod goro, kjer ima Kolenc velik kozolec in skladišče za oglje. Zgorelo je vse in sama sreča je, da ni bilo vetra, drugače bi zgorelo tudi hiše na gori. Škoda je velika in znaša nad 100.000 Din. Sumijo, da je bilo zažgano od zlobne roke.

Zastrupljenje
Z alkoholom so se v Ljubljani zastrupili trije železničarji in sicer 54letni vozni mojster Franc Rožič, 53letni vozni pregledovalec Ivan Tomc in 30letni Valentin Drobež. Mislili so, da so pili dobro pijačo, pa so pili tako imenovani metilni alkohol. V bolnici so jim komaj oteli življenje.

Za brezposelne
Mariborska pomožna akcija je v zadnji zimi razdelila brezposelnim nad tritret milijona dinarjev raznih podpor, v denarju, živilih, obleki in gorivu. Vsega skupaj je bilo oskrbovanih 1036 družin s 3108 člani, kar je 10 odstotkov vsega mariborskega prebivalstva.

Katoliški Slovenci oglašajo svoje prireditve v "Amerikanskem Slovenku"
Isto noč je bilo Vilku Mašterju v Zg. Bitnjah ukradeno motorno kolo, vredno skoro 20 tisočakov, ki je bilo shranjeno v nezaklenjeni šupi. Ne ve se,

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Delavski praznik

Prihodnji ponedeljek, 4. septembra, bo Delavski praznik — Labor Day. Kakor ima ameriški narod gotove dneve v letu posvečene raznim namenom in stvarim, tako ima določen vsako leto prvi ponedeljek v mesecu septembru za delavski praznik. Na ta dan se celokupni narod spominja onih, ki delajo in ustvarjajo, namreč delavcev.

Delavski praznik ima svoje zgodovinsko ozadje, ki je vrlo važno. Znano je, da si je delavstvo moralo priboriti z velikimi težavami in žrtvami vse, kar si je pridobilo pravic v javnem življenju. Ti beji niso bili lahki in vzelo je precej časa, da se je javnost prepričala, da je treba delavce upoštevati in jim dati, kar jim gre.

Delavski praznik po več krajih dokaj častno in dostojno praznujejo. Vrše se slavnostne povorke, shodi, govori, itd. Na teh slavnostih se opisuje zgodovina delavskih organizacij, itd., ter daje smernice za bodočnost.

Kakor druga leta, bodo tudi letos take proslave po vseh večjih delavskih središčih po Ameriki. Zadnjih par let delavstvo ni moglo z veseljem in zadovoljstvom proslavljati delavski praznik. Tudi letos še ni vse v redu — a vendar črna kriza, kakor kaže, gre k koncu. Počasi se plazi in spravlja od nas naprej, kakor uničujoča trakulja, ki je ujedala narod — najbolj in predvsem delavske sloje. Toda gre in na obzorju se pojavljajo prvi znaki zarje boljših dni in boljše bodočnosti. Da bi skoro prišli boljše dnevi! Da si bodo ameriški delavci zopet lahko služili svoj vsakdanji kruh sebi in svojim družinam. To je želja vseh.

"Delu čast — delu slava!" je vzkliknil Dr. Janez Ev. Krek, ko je ustanovljal in gradil na Slovenskem krščansko delavsko stranko. In prav je imel. Saj svet dolguje vse, kar ima in poseda, poštemu delu pridnih rok. Pojdimo v vele mesta New York, Chicago, itd., in videli boste čuda. Velikanski nebotičniki, da jih komaj premeri oko, velikanske druge naredbe, iznajdbe na suhem, na morjih in povsod te opozarjajo: glej, kaj je ustvarilo delo in trud.

Da, Amerika je bila pred komaj 150 leti še ena sama velika neprodurna prerija. Pogledite n. pr. samo veliko Chicago. Pred sto leti se je nahajalo ob ustju reke Chicago le par bornih lesenih koč in vojaška postaja. Pogledite danes to vele mesto, na katero je ponosna cela Amerika in videli boste, kaj je ustvarilo delo, kaj so ustvarile pridne roke in delujoči razum.

Vsedito se na železnico in videli boste, da je obširna dežela vsa preprežena z železnicami, kakor noben drug kontinent sveta. Vsedito se na avtomobil in popeljite se na deželo in našli boste, da je ta obsežna zemlja vsa preprežena s cementiranimi in asfaltiranimi cestami. Ogromna dela so to in ustvarila jih je pridna roka in človeški razum.

Vse to bodi omenjeno le na kratko, da čitatelj vidi, da je delavski praznik vreden mnogo pozornosti in da svet dolguje delu razuma in rok vse, kar posedata in kar ima.

Tudi delo velikega predsednika Roosevelta zasluži vse priznanje, ker se trudi in dela, da pripravi za one, ki bi radi delali, delo. Dal Bog, da bi uspel 100 odstotno s svojimi poskušnjami, da bomo prihodnje leto zamogli ameriški delavci proslavljati delavski praznik v zadovoljstvu in boljših razmerah kakor letos.

V to pomozi ljubi Bog!

NAŠIM STARŠEM — PA ZELO VAŽNO ...

Sheboygan, Wis.

Dan po delavskem prazniku pričemo pri nas s šolo. Upamo, da pridejo vsi otroci nazaj, ker poznamo dobro voljo njih staršev. Vsa štiri leta depresije niso zmanjšala njih požrtovalnosti. Večkrat so si morali pritrigati, da so obdržali svojo šolo in svoje otroke v nji. Vsa čast tem staršem. Njih lastni otroci jim bodo do smrti hvaležni za dobroto katoliške vzgoje. Kako lahka bo nekoč zadnja ura! Večnemu Sodniku bodo lahko dali odgovor radi otrok. Če se bo kateri zgubil, se bo po lastni krivdi. Ni moj namen govoriti tem dobrim staršem; rada bi pa potrkala na srce tistim, ki pravijo, da so katoličani, pa svojih otrok ne puste v katoliško šolo.

Izgovarjajo se z uboštvom nekateri. Vse res, ampak so včasih "ubožci" z avtomobili in partijami itd. Za dušno dobro lastnega otroka ni par centov na mesec — za zabavo pa.

Koliko "ubogih" otrok hodi vsako soboto in vsako nedeljo v gledišča. 20 centov na teden, 80 centov na mesec. Za ta denar bi se ta otrok lahko vzdrževal v katoliški šoli. O, ko bi otroci ne imeli duš, bi nam ne bilo skrbni zanje. Ker pa imajo duše, odrasle se dragoceno krvjo Jezusovo, se nam trga srce, ko gledamo, kako so mnogi otroci, krščeni v katoliški cerkvi, versko zanemarjeni. O Bogu, Mariji nimajo pojma in vendar je njih šola, katoliška šola, komaj kakih par blokov daleč. V domovini smo hodili po eno uro po blatu, v dežju, snegu, in vročini, da smo bili deležni vzgoje sester. O, kako strašna odgovornost! Ne žrtvovati par dolarjev na leto za lastnega otroka — človek ne razume tega!

Letos smo sestre poučevale v počitnicah otroke naših ljudi. Vabimo in vabimo, naj pridejo k nam. Pa pravijo otroci: "Mama ne pusti." In toliko stroškov, toliko znoj naših dobrih faranov se drži vsakega kame-na šolskega poslopja. Mar je šola zidana, da imamo stroške s kūrjavo in z vzdrževanjem? Zidana je, da vi, starši, če imate, vsaj senco resnične ljubezni do svojih malih, da jih pošljete v to šolo in nobeno publično šolo. Če pa hočete nekoč plakati nad pokvarjenostjo, neobjektivnostjo, dušno nesrečo svojih otrok; če hočete, da bodo brezverci, da se vas bodo sramovali, potem jih pa seveda le pošljite v javno šolo, ki se toliko briga za pravo, dušno srečo vaših otrok kot vi za lastni sneg. Četudi so vaši otroci opravili prvo sv. obhajilo te po-

čitnice, ne bodo dolgo pridni. Otroci rabijo nekoga, ki jih neprestano napeljuje k dobremu — in tega ne dobe v javni šoli. O, nekoč, ko boste umirali, se vam bodo odprle oči! Kako boste takrat želeli, da bi bili vaši otroci versko vzgojeni, vzgojeni za Boga in večnost. O, kako boste želeli takrat popraviti zamujeno — pa bo prepozno. Sedaj imate še čas. Še je priložnost. Še so naša šolska vrata za težaj odprta vašim otrokom — z ljubeznijo bodo sprejeti od naših učiteljic. Mar nismo, ljubi starši, zapustile me svoje lastne starše, vse naše drage in znance, samo, da prizgemo luč sv. vere in ljubezen do Boga v srcih vaših malih, da jih vodimo k večni sreči, da jih napeljujemo k spoštovanju, ljubezni in ubogljivosti do vas? Pomagati vam hočemo, da iz vaših otrok postanejo nekoč možje in žene, kremeniti značaji. Zato pošljite jih k nam in nikoli, nikoli ne boste obžalovali tega. Storitite torej svojo dolžnost in Bog, ki ljubi vaše male, vas bo bogato blagoslovil.

IZ URADA DR. KRŠČ. ŽENA IN MATER

Chicago, Ill.

Členjene sestre: — Naznanjam vam, da ima naše društvo sv. obhajilo v nedeljo 17. sept. ob pol osmi (7:30) uri zjutraj, ob 7. uri zvečer pa sejo in shod. Uljudno ste vabljeni vse članice, da se udeležite skupnega sv. obhajila in sicer naj vsaka pride z regalijo.

Nadalje se vam naznanja, da priredimo bunco party meseca oktobra. Bunco party priredimo skupno z dekliško Marijino družbo (YLS). Prav uljudno prosim vse članice, kakor tudi dekleta, da se z vso vneto poprimete dela. Vsaka naj po svojih močeh pomaga in uspeh nam je zagotovljen. Darove in dobrote oddajte pri tajnici na domu.

Igra, katero smo nameravale prirediti za naše č. šolske sestre, se je prelozila na 26. novembra. — Nadalje še prosim, da tiste, ki še dolgočujete, da poravnate svoj dolg ob prvi priložnosti. Če se je katera presešla, prosim, da mi naznani svoj novi naslov. — Sosesterski pozdrav.

Mary Sagadin, tajnica, 1903 W. 23rd St.

PODRUŽNICA ŠT. 9 S.Ž.Z.

Detroit, Mich.

Članicam naše podružnice se naznanja, da bomo imele sejo v nedeljo 3. sept. v cerkveni dvorani in sicer ob 2. uri popoldne. Prosi se vse, katere ste blizu, da bi se te seje udeležile, ker imamo precej važne

stvari za razmotrivati in se za pomeniti o tej in oni stvari. Posebno pa radi naše veselice, katero priredi naša podružnica S.Ž.Z. dne 1. oktobra. Zato vas prosim, drage sestre, da se potrudite in pridete na to sejo, da se pomenimo, ali damo dobiček od veselice za cerkev ali v našo blagajno. Vsaka posamezna članica ve, da moramo to napraviti, zato se potrudite, prosim, in pridite na sejo. Več ko nas bo na seji, boljše in več bomo napravile.

Marie Maierle, predsednica.

TO IN ONO

KAKO MORAMO JESTI

Po pravilih, kako naj je, se lahko ravna, kdor ima dovolj jesti. Zlasti glede izbire hrane je danes velika težava, ker živi ogromno število ljudi v pomanjkanju. Kljub temu podajmo tu nekaj pravil o uživanju jedi, to je o ravnanju pri jedi.

1. Dobro prežvečeno jed je napol prebavljeno. To je, ne jej prehitro.

2. Ne jej prevroče ali premrzle jedi in tudi ne pij prevroče ali premrzle pijače, tudi vode ne.

3. Ne čitaj pri jedi! Ni dostojno z ozirom na druge in ne priporočljivo iz zdravstvenih ozirov. Prebavila potrebujejo moči za svoje delovanje, torej tudi dovajanja krvi. Kri pa mora ob čitanju siliti v glavo, kjer se potrebuje, zato ne more popolnoma ustreči prebavilom s svojo silo.

4. Pri jedi se držimo strumnopokonci! Prebavila se ne smejo stiskati ob sključeni drži.

5. Poskrbite za veselo razvedrilo pri obedu, ki pospešuje slast po jedi!

6. Med zvečenjem ne govori in se ne smeji! Jeziček v grlo, ki varuje dihalne organske cevi, se potem ne zapira pravilno ter se prav lahko zaletе drobtinice v sapnik, v "nepravno grlo", kakor nepravilno pravimo.

7. Obedi morajo biti redni! Jed med rednimi obedni ne dopušča, da bi prebavni organi imeli potrebni mir. To postane lahko tudi navada.

8. Zjutraj ne ostajaj predolgo teš, zvečer ne jej prepozno!

9. Po obedih poskrbi vsaj nekoliko za svoje gibanje, ogibaj se pa težkega telesnega ali duševnega dela.

10. Med jedjo ne pij! Voda na primer, kakor vsaka druga pijača, razredči želodčni sok, dalje je mrzla voda (drugačne sicer sploh ne pijemo) na gorlo jed škodljiva za zobe ter otežkočuje prebavljanje masti.

TOPLOTNI STROJ, KI NE RABI TOPLOTE

V Bastu so te dni napravili poizkus z novim strojem, ki naj bi pridobival silo po čisto novi poti. Stroj naj bi gnala v osnovni toplota, toda stroja samega bi ne bilo treba kuriti. Izumitelj bi rad izrabil majhne toplotne izpremembe, ki se neprestano po-

CLEVELANDSKE
vse štiri slovenske župnije so se organizirale v
"CLEVELANDSKA SLOVENSKA ŠOLA"
V ta namen je skupna prireditev v nedeljo 3. septembra 1933. na Močilnikarjevih farmah. Pridite, vsi ste vabljeni!
ODBOR.

Huda žena. — Na policijo je prisopihal možak ter se zahteval k nadzorniku: Zaprite me, takoj me zaprite! — Prej morate povedati, kaj ste zagrešili, — reče komisar. — Ženo sem udaril. — Ali ste jo ubili? — Ne, ampak za menoj jo briše. Vsak čas me bo dohitela!

Pri ženitovanjskem posredovalcu. — Ta partija mi ugaja, le to me moti, da ima gospodična leseno nogo. — Ah, kaj zato, — prigovarja posredovalec. — Le pomislite nekoliko. Recimo, da vzamete revno, ki ima obe nogi zdravi. Nekega dne jo povozijo avto, prepeljejo jo v bolnico, nogo odrežejo, in končno ji morate še leseno nogo kupiti, poleg tega, da ste imeli že velike stroške. Tu pa imate že vse gotovo.

Na sejmu. — Ribničar prodaja na sejmu žlice. Sejem je zelo slab. Pridi mimo prijatelj in ga vpraša: Kako ti gre? — Kakor bolniku. Vsako uro eno žlico, — mu odgovori šaljivi Ribničar.

Omejenost. — Posestnik Njivar je imel hlapca, ki je bil nekoliko omejenega razuma. Nekeč ga je poslal v gostilno z naročilom za čevljarskega mojstra Smolarja. Kmalu se je hlapec vrnil ves upehan in zasopel.

— Ali si ga našel? — Sem, — mu je odgovoril hlapec. — Ampak tisti gospod se ne imenuje Smolar, Strehar se piše; pa tudi ni čevljarski mojster, marveč je kleparski mojster.

V zadregi. — Neki mladenič se je potegoval za neko službo. Zato pa je bilo treba natančne zdravniške preiskave. Tudi glede eventualnega pododovanja kake bolezni staršev je moral zdravnik natančno poročati. Mladenič je bil popolnoma zdrav, in zdravnik ga vpraša: Ali še starši živijo? — Ne, oče so že umrli. — Na čem pa? — Sedaj je bil fant v zadregi, in vedel je, kaj je bil vzrok očetovi smrti. Čez nekaj časa je rekel: Prav gotovo se ne spominjam, pa mislim, da ni bilo nič resnega.

Tovariša. — Zakaj imenuje-ta Majerja vedno vojnega tovariša? Sej vendar nista oba šla skupno na bojno polje? — Tisto ne, a isti dan sva se oba poročila.

Prepozno. — Oh, osa me je picila. — Pritisni gor mrzel kamen. — Ne morem, je že odletela.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu: čitajte za!

"TARZAN IN ZLATI LEV"

(86)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Potem, ko je Esteban dezertiral Floro Hawks, je nadaljeval svojo pot še kakih par ur. Proti večeru se je vsedel ob neki vodi, zakuril ogenj, počkal si je živeža, se nasitil in napil, nakar je začel zadovoljno ogledavati dragocene demante, ki je jih bil odzvel Kraskiju, ko ga je ubil par dni prej. Delal je zdaj svoje načrte, kako se bo rešil džungle in se vrnil nazaj v svet.

V takih svojih sanjah o silnem bogastvu si je delal v domišljiji raznotere načrte. Mislil je, ko se bo vrnil v Pariz in London, kako bodo ženske drvele za njim kot najbogatejšim človekom na svetu. Ko je gledal v ogenj, iz katerega so se poizgivali rudeči zublji plamenov je videl že vse te svoje načrte izvedene, seveda v domišljiji. Sedel je dolgo v noč in blodil s svojimi mislimi.

Ko je tako sedel in delal razne načrte v svoji domišljiji, se na enkrat iz črne noči prikaze ženska postava. Odprl je na široko svoje oči. Je li mogoče, da je to resnica, ali je samo pripodobba? Ne, ženska je in vidi je z lastnimi očmi. "O ljubljeni," je zaklicala ženska. Kdo naj bi bil to? "Nikar ne reci, da me ne poznaš," je zaklicala ženska. Esteban je gledal, a to ni bila Floro. Kdo je bil?

Esteban je hitro popravil svoje dragocene demante v mošnjček in jih zahtljal za pas. Potem se je dvignil in šel proti ženi, katere je zgledala izredno lepa ženska. Španjolec Esteban je skočil pakoncu in je hotel objeti žensko, ki se mu je prikazala iz črne noči in silila proti njemu. Toda v istem trenutku, ko je mislil, da prime žensko, od straha obstane, na široko odpre oči. Kaj se zgodi zdaj?

DENAR

pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko dinar prejmemo. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 3.00 125 Din	Za \$ 5.00 pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00 215 Din	Za \$10.00 pošljite...\$10.85
Za \$10.00 455 Din	Za \$15.00 pošljite...\$16.00
Za \$11.00 500 Din	Za \$20.00 pošljite...\$21.00
Za \$20.00 940 Din	Za \$25.00 pošljite...\$26.00
Za \$21.75 1000 Din	Za \$40.00 pošljite...\$41.25
Za \$50.00 2355 Din	Za \$50.00 pošljite...\$51.50

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

NEWBURGŠKI POPOTNIK

P. John je imel težko delo pri čebelicah. Vstoličil je v "Znidaršču" novo kraljico čebelicam, matico — Kranjico, ki so jo njene državljanke in državljani z veseljem sprejeli. S tem je bil zadovoljen g. lemontski Janša. V dobri volji mi prihihi v sobo: "Vi radi kaj lepega vidite, ali ne? Prilika se vam nudi, da se peljete z našimi kleriki v Valpariso, kjer bodo novinci v slovaškem komisarijatu prejeli slovesne obljube."

Ni bilo treba dvakrat reči, ko smo že sedeli v novem "Sevi" in drdrali skozi Blue Island. Suša je gospodarila po polju in travnikih. Hitro smo prevozili vso ravnino, ko smo zavozili na stransko pot od mesta Valpariso v Indiani, kjer je napis "St. Francis" na 6. cesti. Tako se bo imenovala nova naselbina okrog lepega posestva, last oo. frančiškanov — Slovakov.

Ta zemlja in sedanji samostan je bila last sodnika John H. Peterhoffa.

Rev. P. Ambrož, komisar, nas je z veseljem pozdravil. Šele šest let je tu. V vojni je bil kurat; zato so mu kraji Ljubljana, Maribor, Gorica, Videm dobro znani. Bil je priča težkih bojev na Bevdžici na italijanski fronti.

Malo smo se odpočili, pred odhodom pa nam je g. P. Toruša razkazal, kar so zgradili Mariji Sedem Žalosti v čast. Krenili smo od glavne ceste, prehodili nekaj korakov, ko ti napis opomni, da se prične svet — blagoslovljen kraj. — Stopimo skozi mali gozdček čez most, na ravnem površju ti stopijo pred oči iz surovega kamna zgrajene kapelice, to je 14 postaj križevega pota, lepa stezica te vodi od postaje do postaje. Nasproti vhodu je oltar s Krizanim, vse sohe so vliete v Nemčiji, kot kip Marije Žalostne v glavni skalnati zgradbi. Kot je Slovenec Marija Pomočnica najbolj naša, tako častijo Slovaki Marijo Sedem Žalosti. Vse skalnate gredice so nasajene s cvetjem. Sedem kapelic s slikami ti pojasnuje sedem Marijinih žalosti in te vabi, da opraviš to pobožnost. Vse kamenje za te kapelice in ogromno votlino, kjer je oltar Žalostne Marije, so navozili iz bližnje reke. V tej votlini je še zakristija, shramba za razne spomenike in lepa soha v podzemlju: Jezus na Oljski gori. Nad oltarjem je prižnica. Graditelj tega spominka je bil August Koenig iz Chicage.

Za eno izmed 14 postaj je vzdana plošča z latinskimi in slovaškimi napisom: Tu počiva roža, sestra Frančiškova, Gertrudis Jurinak, 1913-1932.

G. komisar nam je še natočil vode, ki so jo napeljali po dveh ceveh 250 in 130 čevljev globoko iz zemlje. Malo čudna tekočina je bila ta voda. V resnici. Rev. Ambrož nam pojasni, da je v tej vodi mnogo žveplenih in magnezijevih snovi, kar je v zdravstvu velikega pomena. — Priporočili smo se Mariji Sedem Žalosti in se poslovili.

"Pri sestrah se moramo zglasiti", je naročil P. Salezij. Sla sva mimo samostanskega pokopališča, kjer počivajo znani nam P. Blanko, P. Alfonz, prestopila mejo, in mimo sesterške lurske votline, ki je bila vsa v cvetju, sva opazila č. sestro, ki je sama sestavljala iz kamenja in kot pravi zidar ometovala že sedmo kapelico v prijazni dolinici. Č. sestri si bodo postavile poleg njih lurske votline tudi križev pot.

Č. sestri so pospravljale, kajti okrog 15. avgusta je tam veliko gostov. Iz vseh provinc se snidejo, da obnove ali premejo obljube. Zato jih vidite v teh dneh z različni venci na glavah, kar znači, kakšne obljube so dovršile. Žal, da smo se hitro morali posloviti in od-

riniti proti Chicagi na novo mašo!

"Kadar nova maša je, ta krat dobra paša je," nam je kar zapel P. Aleksander v pozdravnem govoru. Duša in telo imata obilo "paše" kadar je nova maša. To je lahko vsakdo preiskusil pri sv. Štefanu 20. avgusta 1933. Saj ta dan je bila prikrat slovesna nova maša, ki jo je daroval Rev. Trinko, ki je faran te cerkve od krsta, v tej cerkvi krščen, prejel sv. obhajilo.

Zato je bila vsa fara ta dan na nogah. Cerkev je kot nevesta okrašena čakala svojega ženina. Farani so poskrbeli, da jo je mogel g. župnik vso prenoviti, prebarvati oltarje in obnoviti vse zastarelo.

Ulice okrašene z zastavami, iz zvonika so vihrale trobojnice, pred cerkvenimi vrati slavolok s prelepim voščilom: Ostani srečen kot ob maši novi, vsa Tvoja pota Večni blagoslovi!

Po desetih so se že zbirali svatje v šolski dvorani. V zvoniku so začeli nabijati. To so jo drobili! Pritkravati pa znajo pri sv. Štefanu. Seveda imajo tudi zvonove za to. Pred šolo nas je g. župnik uvrstil za križem. Da ni bila to ravno križeva procesija, so ti šolski otroci komaj 9 do 13 let stari tak marš urezali, da smo lahko "gala" korakali, čeprav še mnogi tešč. Pravijo, da se uče ti mladi muzikantje v "krilih in hlačah" šele pol leta, a vidi se, da imajo resno voljo prekostiti tovariše in tovarišice iz Joliet. Na tako, godba je igrala, v zvoniku so razglašali zvonovi naše veselje daleč po Chicagi in oznanjali slovesnost pri sv. Štefanu. Za godbo svatje, z njihovimi bratje in dve sestri redovnici novomašnikov; vsakdo je poleg novomašnika se ozrl na njegovo "nevesto", desetletno deklico, ki je na lepo vezani blazini nosila venec in križ novomašni. Njo sta spremljali dve družici, njen pajčolan je bil v rokah dveh majhnih deklic; za njimi duhovščina, novomašnik samozavestno, lahka rdečica na njegovem licu je razodevala radost njegove duše, ki je pela ta dan kot Marija na poti k teti Elizabeti; Moja duša povečuje Gospoda . . . V spremstvu očeta in matere in na drugi strani g. P. Hugo, novomašni govornik, in arhipresbiter g. komisar P. Bernard je stopal k oltarju sv. Štefana.

Spreved se je ustavlil pred cerkvenimi vrati. Šele sedaj si se mogel ozreti na veliko množico ljudstva; vsak je hotel prisostvovati tej slovesnosti; sedaj si lahko opazil, da nas spremljajo na eni strani deklice s hlijami in na drugi strani dečki z vrtnicami, vsi v belih oblačilih.

Godba je utihnila, zvonovi so obmolknili, nastala je tišina. Vse oči so se ozrle na deklico, nevestico, ki je stopila na cerkvenih stopnicah pred novomašnika in mu v lepi slovenski besedi voščila in želela za na pot, ko bo prvič molil: Stopil bom k oltarju Gospodovem, ki razveseljuje mojo mladost. In poprijela je za križ nežna ročica, ustnice so pa govorile novomašniku:

Sprejmi v jutro nove maše križ v spominski dar, s praporom nebeške zmage stopi prvič pred oltar! Oklenile so se posvečene roke svetega razpela, v očeh so marsikomu zaigrale solze od ganotja, ko je g. novomašnik poljubil Krizanega. Nevestica je nadaljevala neustrašeno: Križ naj bo zavetje tvoje, Tvoja slava, tvoja čast,

križ naj bo v dneh veselja, v bridkih urah sladka last! Iz te tišine nas so predramile orglje v cerkvi in peveci so zapeli: Novomašnik bod' pozdravljen. Lep slavolok nad obhajilno mizo je nosil pomenljiv napis novomašniku:

Bogastvo tvoje — evngelij sveti, in tvoj ponos: za križ živeti in umreti.

Z ntuštrašenim glasom je novomašnik zapel Veni Sancte in poklical na pomoč v posebni molitvi Sv. Duha, Marijo in zavetnike božje.

Kaj je nova maša, je v jednatih besedah razložil P. Hugo. Duhovnik nas spremlja od zibel pa do krste, ko blagoslovi truplo: Gospod, daj mu večni mir in pokoj! Zato ni odveč beseda duhovniku: Father — oče, ko kot oče v družini oživlja in obnavlja v srcu kraljestvo božje s pomočjo matere Cerkve. Zato ni odveč beseda, da je duhovnik: Alter Christus — drugi Kristus.

Vsak novomašnik je čast družine. Vse molitve, vse žrtve in trpljenje očeta in matere ne more biti bolje naloženo kot je ta, da je izbral Bog iz njih družine služabnika božjega.

Ta se bo gotovo najprvo spominjal v svojih molitvah in pri najsvetejši daritvi svojih starišev. Zato ponos in čast družini Trinkovi — očetu in materi, ko sta pripeljala prvorojenca z molitvijo in v trpljenju pred oltar in pripela lep nagelj Cerkvi v spremstvu dveh lilij — dveh hčerk v vrtu sv. Frančiška.

Nova maša je termometer za faro: koliko duhovnikov in redovniških poklicev izbere Bog iz njih srede. Veliko je že redovnic in če da Bog, bo v par letih zopet nova maša, katere že od početka fare ni bilo.

Duhovnik je velik dar božji za ljudstvo. Če ne bi bilo duhovnika med nami, bi bilo vse drugače tu v Ameriki. Ti utrjajo vez med svoji. So glasniki materne besede, materine vere. Zato so sol zemlje, luč, ki razsvetljuje tume. Bodimo hvaležni za ta dar božji in prosimo, da pošlje še in še delavcev v vinograd Gospodov med ameriškimi Slovenci.

Škoda, da nam niso iz Rima poslali na posodo vsaj cerkev sv. Petra, da bi mogli vsi prisostvovati pri prvi maši pri sv. Štefanu in poslušati krasno petje pri oltarju novomašnika kot na koru.

Pristopila sta in pokleknila oče in mati pred svojega sina pri oltarju in prejela njegov blagoslov, pristopili so bratje in sestri in prejeli angeljski kruh iz rok svojega brata, pokleknila je vsa cerkev — fara sv. Štefana, ko je iz njih srede vzeti, razprostrli roke v blagoslov nad svoje prijatelje, znanke, sorodnike . . .

To je paša za dušo, za telo so pa poskrbele v šolski dvorani žene Oltarnega društva in pogrnile mizo za 250 svatov. Bili so svatje tudi iz Kanade. P. Alfred je pozdravil novomašnika, ko sta se srečala na poti iz Rima proti Coloradi. To ti je bilo pravo ženitovanje: godci so godli, peveci so peli, mi smo bili pa veseli in želeli novomašniku, kot so napisali v lepem verzcu:

POLICIJA STRAŽI GANGSTERJA

Oborožena do zob, straži policija čičaškega gangsterja R. Touhya (v sredi, ki si zakriva obraz), ko je prispel iz Chicaga v St. Paul, Minn., kamor je bil prepeljan, da se postavi pred obravnavo zaradi ugrabitve nekega milijonarja.

Bogastvo tvoje — evngelij sveti, in tvoj ponos: za križ živeti in umreti.

Z ntuštrašenim glasom je novomašnik zapel Veni Sancte in poklical na pomoč v posebni molitvi Sv. Duha, Marijo in zavetnike božje.

Kaj je nova maša, je v jednatih besedah razložil P. Hugo. Duhovnik nas spremlja od zibel pa do krste, ko blagoslovi truplo: Gospod, daj mu večni mir in pokoj! Zato ni odveč beseda duhovniku: Father — oče, ko kot oče v družini oživlja in obnavlja v srcu kraljestvo božje s pomočjo matere Cerkve. Zato ni odveč beseda, da je duhovnik: Alter Christus — drugi Kristus.

Vsak novomašnik je čast družine. Vse molitve, vse žrtve in trpljenje očeta in matere ne more biti bolje naloženo kot je ta, da je izbral Bog iz njih družine služabnika božjega.

Ta se bo gotovo najprvo spominjal v svojih molitvah in pri najsvetejši daritvi svojih starišev. Zato ponos in čast družini Trinkovi — očetu in materi, ko sta pripeljala prvorojenca z molitvijo in v trpljenju pred oltar in pripela lep nagelj Cerkvi v spremstvu dveh lilij — dveh hčerk v vrtu sv. Frančiška.

Nova maša je termometer za faro: koliko duhovnikov in redovniških poklicev izbere Bog iz njih srede. Veliko je že redovnic in če da Bog, bo v par letih zopet nova maša, katere že od početka fare ni bilo.

Duhovnik je velik dar božji za ljudstvo. Če ne bi bilo duhovnika med nami, bi bilo vse drugače tu v Ameriki. Ti utrjajo vez med svoji. So glasniki materne besede, materine vere. Zato so sol zemlje, luč, ki razsvetljuje tume. Bodimo hvaležni za ta dar božji in prosimo, da pošlje še in še delavcev v vinograd Gospodov med ameriškimi Slovenci.

Škoda, da nam niso iz Rima poslali na posodo vsaj cerkev sv. Petra, da bi mogli vsi prisostvovati pri prvi maši pri sv. Štefanu in poslušati krasno petje pri oltarju novomašnika kot na koru.

Pristopila sta in pokleknila oče in mati pred svojega sina pri oltarju in prejela njegov blagoslov, pristopili so bratje in sestri in prejeli angeljski kruh iz rok svojega brata, pokleknila je vsa cerkev — fara sv. Štefana, ko je iz njih srede vzeti, razprostrli roke v blagoslov nad svoje prijatelje, znanke, sorodnike . . .

To je paša za dušo, za telo so pa poskrbele v šolski dvorani žene Oltarnega društva in pogrnile mizo za 250 svatov. Bili so svatje tudi iz Kanade. P. Alfred je pozdravil novomašnika, ko sta se srečala na poti iz Rima proti Coloradi. To ti je bilo pravo ženitovanje: godci so godli, peveci so peli, mi smo bili pa veseli in želeli novomašniku, kot so napisali v lepem verzcu:

Ušliši dobri Bog župnijo našo, da splete venec ti za zlato mašo!

Napitnice so se vrstile, nazadnje nam je spregovoril v lepi slovenščini g. novomašnik sam. Zahvalil se je Bogu za ta dan, staršem in vsem, ki so poskrbeli, da se je tako slovesno to izvršilo.

Končal je z dogodbico, ki jo je doživel, predno je odšel v Ameriko. Neka stara mamica je pokleknila pred njega in ga prosila blagoslova, da bi mogla s pomočjo božjo prenašati te hude čase. "Priporočala in naročala mi je," je rekel g. novomašnik, "da naj vam povem: Nikar ne pozabite nas tu v teh težkih časih. Zato molite in spominjajte se svojih dragih v starem kraju!"

Z zahvalno pesmijo pred Najsvetejšim smo se zahvalili za ta dan, ki ga je naredil Gospod.

In če vse to premislimo, moramo reči, da nova maša ni parada; vsa zunanost priča le notranje razpoloženje v slovenskih srcih, ki izvira iz globoke vere, kot se je izrazila slovenska mati novomašnika, ki jo je bolezen priklenila na postelj še celo na najsvetejši in najbolj zaželeni dan v njenem življenju, na dan nove maše njenega sina: "Če ga vidim ali ne vidim pri oltarju (sina novomašnika), zadosti je, da le vem, da je mašnik Gospodov!"

ODKRITJE PLATONOVE AKADEMIJE

Iz Aten poročajo, da so tam pri arheoloških izkopavanjih v zadnjih dneh odkrili ostanke akademije, v kateri je učil slavni filozof Platon. Izkopali so ves spodnji dal znamenitega poslopja.

"Amerikanski Slovenec" vodi kampanjo proti depresiji, pomagajte mu!

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Najdono truplo

Posestnik Majerič v Vekovleku pri Ptujju, je več časa pogrešal 18-letnega pastirja Janeza Vilénika. Njegovo truplo so našli v potoku Pesnici pred zatvornicami Toplakovega mlina. Imel je na obeh rokavh prerezane žile. — Domnevajo, da se je sam končal.

Smrtonosen padec

V Mirju pri Framu je padla s podstrešja 50-letna Marija Kóhne, ki si je zlomila hrbtenico in je kmalu potem umrla v bolnici.

Strela

Pri nekem posestniku v Rakicanu je udarila strela v drevo ki je stalo tik hiše. Isti čas sta bila na dvorišču dva fanta. Enega je vrglo več čevljev daleč proti nekemu zidu, drugega pa v nasprotno smer. Oba so spravili v bolnico.

Novorojenček s tremi očesi

V selu Dobravcih pri Trogiru je Marija Herecogovič rodila zdravo moško dete, ki ima tri očesa, dvoje ust, nosu pa ne. Otrok je pa drugače popolnoma zdrav.

Prenovitev cerkve

Pred kratkim so bila končana dela prenovljenja na zunanosti cerkve v Gornjem gradu, ki je znana kot ena največjih stavb v Sloveniji. Popravila so izvrševali največ Gorenjci.

Nesreča z orožjem

V Žicah v Slov. goricah je na svojem domu čistil majhen topič za streljanje 34letni posestnikov sin France Oswald. pa ni vedel, da je v topiču od zadnjega streljanja ostal naboj. Naboj se je vnel in zletel Francetu v obraz ter ga nevarno obžgal.

V SPOMIN

ČETRTE OBLETNICE SMRTI

iskreno ljubljenega moža in očeta,

Jerry Gradisnik,

ki je dne 31. avgusta 1929, mirno v Gospodu za vedno zaspal, še vedno objekovan in nepozabljen od svoje žene in otrok.

Mesec avgust, mesec kruti, ki vzel si meni ti moža, in otrokom očeta dobrega, v žalovanju nam nepozabnega.

Spomin na Tebe nepozabni vsi z žalostjo obhajamo, ob grobu Tvojem v tugi bridki solze nas še zalivajo.

V tihem grobu že počivaš leta štiri dolgih dni, mi pa iščemo tolažbo, najti je mogoče ni.

Dragi nam, le naj Ti gruda bude lahka, svobodna, dosti saj preстал si truda, bil si blagega srca.

Zaljujoči ostali:

ANTONIA GRADISNIK, soproga; MARY, JERRY, JOHAN in ANTON, otroci.

Milwaukee, Wis., 31. avgusta 1933.

S.P.D. sv. Mohorja

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.

SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS

ODBOR ZA LETO 1932:

Predsednik: Leo Mlačič, 1941 W. 22nd Street.
 Podpredsednik: Andrew Glavach, 1910 W. 22nd St.
 Tajnik: Jos. J. Kozal, 2113 W. 23rd Street, Chicago, Ill.
 Blagajnik: Jos. Zherl, 2601 W. Cullerton St.
 Zapisnikar: Jos. Oblak, ml., 2313 So. Winchester Avenue.
 Duhovni vodja: Rev. Alexander Grankar, O.F.M.
 Nacerniki: Frank Kozick, 2418 W. 41st Pl., Theresa Chernich, 2024 Coulter St.; John Densa, 2730 Arthington St.
 Poradni odbor: Jeha Jirich, 1849 W. 25th St.; John Falla, 1937 W. 22nd Pl.; John Blakar, 1925 W. 22nd Pl.
 Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2060 W. 22nd St.
 Reditelj: Anton Zidarich, 1842 W. 22nd Pl. Ulice.

Urada Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Leavitt ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6 do 45 leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje 10c na mesec mesečnino. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicagu. Rokajo, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega postovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOV. PODP. DR. SV. MOHORJA Chicago, Ill.

Prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v ponedeljek dne 4. septembra ob pol osmi uri zvečer v cerkveni dvorani sv. Stefana. V nedeljo je velika slavnost v Lemonu, zaradi tega smo premenili čas zborovanja. Na seji imamo nekaj zelo važnega za vkrenit in sicer glede naše prve vknjižbe (1st mortgage). Toraj ste prošeni, da kateremu je le mogoče naj pride.

Z bratskim pozdravom,
 Jos. J. Kozal, tajnik.

Stroga kazen
 Pred ljubljanskim sodiščem je bil obsojen France Gréar, priložnostni delavec, na eno leto in 7 mesecev zapora, ker je ukradel dve vreči solate.

DR. H. M. LANCASTER
 DENTIST
 2159 West Cermak Rd.
 (ogel Leavitt St.)
 Tel. Canal 3817
 CHICAGO

SOBA V NAJEM
 za dve ženski. Na željo tudi hrana. Cena zmerna. V hiši parna kurjava. Oglasite se na 2340 So. Hoyne Ave., Chicago.

Kakovost

DR. H. M. LANCASTER
 DENTIST
 2159 West Cermak Rd.
 (ogel Leavitt St.)
 Tel. Canal 3817
 CHICAGO

Točnost

A. F. WARHANIK
 — LEKARNA —
 Posluje preko 32 let.
 2153 West Cermak Rd.
 ogel Leavitt Street
 CHICAGO, ILL.

Društvo sv. Štefana,

ŠTEV. I, K. S. K. J. CHICAGO, ILL.

ima svoje redne seje vsako prvo soboto v mesecu v cerkveni dvorani, 1856 W. 22nd Pl. — Seja tega meseca se bo vršila danes, v soboto zvečer. Pričetek ob 8. uri.

Poleg skrbi za vse člane, ki jim v času potrebe nudi z bratsko ljubeznijo potrebno pomoč in podporo, posveča društvo sv. Štefana še posebno pozornost mladini. Oskrbuje ji pošteno zabavo in razvedrilo in ji daje priliko, da se vešča v mnogovrstnih športnih igrah.

Rokaji, nagovarjajte svojo mladino, dekleta in fante, da pristopijo k društvu sv. Štefana, kjer se bodo počutili zadovoljne in srečne.

Za pojasnila se obrnite na odbor društva:

JOS. BERIBAK, preds., PETER VIDMAR, tajnik,
 JOHN BOGOLIN, blagajnik.

P. S.—Tajnik je v svojem uradu na 1847 W. Cermak Rd. vsak torek zvečer od 6. do 9. ure in vsak petek popoldne od 3. do 6. ure.

V uradu "Amer. Slovenca"

—lahko kupite Money Ordre od American Express Company;

—lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;

—lahko plačate vaše račune za luč in plin;

—lahko dobite raznovrstne informacije kot:

—o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in

—o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;

—o dobavi poiznih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;

—izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

Oba gledata v žensko. Ta pride ravno v sredo travnika med Jermanom in Hribarjem, ko postojni in nekaj časa ugiblje, kam naj gre.

"Za to-le bova šla," šepne Ivan tovariša, "Mana je, Tineto dekle. Ta nama bo pokazala pravo sled!"

In res se dekle obrne proti Hribarjevini. Financarja ji tiho sledita kar naravnost po travniku, ko se dekle obrne, tik pod Hribarjevo hišo naredi ovinek na levo in zavije. Financarja naravnost za njo in jo vidita ravno, ko krene v kolovoz, ki vodi mimo Jernejevca do Lovračeve bajte in dalje na cesto. Požurita se zanjo. Dekle ju ne opazi, ampak gre naravnost proti Lovračevi bajti, ki je vsa temna, kakor da vse v nji spi. Tam sedt na klop pred vrati. Financarja zlezeta okrog žive meje na drugo stran kolovoza, se postavita ravno nasproti Mani in čakata, kaj bo.

Ne trpi dolgo, ko prične Mana tiho plakati in zamolklo klicati:

"Tine, Tine!"

Financarju Ivanu udarja srce bolj ko navadno, ker mu nekaj pravi, da je nocoj na pravi sledi. Spoznal sicer ni poprej tihotapev, ali slutiti, da morata biti Tilen in Tine, ker sta dva. Prepričan pa je, da Tine ne more biti daleč, ker je dekle prišlo iz smeri, kamor sta po njegovem mnenju bežala tihotapca. Morda ju je Mana opazila in pribežala za njima.

Mana postane glasnejša. V bajti zaškrpiljejo neke duri in vežna vrata se nalahno odpro. Iz vrat stopi Tine, se ozre okrog sebe, v grmovje in na cesto, nato stopi k jokajoči Mani.

"Mana, Manica," jo tiho zaprosi, "pojdi v hišo!"

Dekle ga pogleda, se mu zmedena zazre v oči in nadaljuje:

"Tine, Tine!"

Fant si ne more pomagati. Hitro se skloni k deklici, jo poprime z obema rokama, naloži v naročje in stopi z njo v bajto, da Mana ne utegne niti besedice ziniti. Morda jo je to celo osupnilo in za hip ostrašilo; ker vrata bajte se tiho zapro in iz koč ne slišati glasu.

Ivan se skloni k tovarišu:

"Notri sta in gotovo še Lovračeva dva, Lona in Šimen. Poslušaj: bajta ima samo ta prednji izhod. Jaz se splazim tiho k bajti, ti vstopi tesno k durim in zadrži vsakogar, ki bi hotel ven. Jaz pa tamle skozi okno pomolim puško v izbo, posvetim z žepno svetiljko notri in zakličem: roke kvišku! Ko ti dam znamenje z glavo, buti v duri, ki so stare, stopi v izbo ter nameri puško vanjo. Jaz pustim svetiljko svetiti na oknu, pritečem za teboj in oba ukle- neva moške... Si razumel? — Čakaj, če se bo Tilen preveč branil, ga kar s kopitom lopni po glavi, sicer mu ne bova kos, je preveč močan za naju dva! — Zdjaj pa hitro in oprezno!"

Splazita se k bajti. Stražnik se postavi s pripravljeno puško tik pred vrata, Ivan poskuša, če je okno odprto. Ko vidi, da je zaprto, se zažene na klop, utare s puškino cevjo okno, prižge električno svetiljko, da plane svetloba v hišo in zakličem: "Roke kvišku!" V hipu vidi, kako se sredi sobe sklanja Tine nad Mano na stolici, Šimen sloni ob peči, Lona mu nekaj prigovarja. Tilen pa bliskoma plane k vratom in preden se more dati Ivan tovarišu znamenje z glavo, zaječe hišne duri, Tilen buti s tako ihto v stražnika, da ga sune daleč od vrat v travo; nato se požene z vso silo v Ivana, ki ne more tako naglo zasukati puške proti njemu. Tilen ga

sune silovito v bok, da Ivan nehotе stisne petelina, strel preraga tišino, kroglja udari v peč v hiši, Ivan pa zgrmi s klopi na tla. In preden se stražnika prav zavesta in pobereta s tal, je Tilen že za vogalom in utone v noči.

Tovariš misli planiti za njim, toda Ivan ga brž potegne s seboj v odprte duri in ravno v roke jima plane Šimen, ki ga takoj zgrabita in potisneta v izbo nazaj. Luč na oknu sveti še vedno naravnost v sredo izbe.

"Udajte se, saj vam ne kaže braniti se!" zakličem Ivan in stopi z naperjeno puško v izbo.

"Ježeš, Marija, kaj pa hočete od nas!" se ujezi Lona in stopi pred Ivana. "Ali smo tatovi, roparji, morivci?"

Ivan še vedno drži puško napeto pred seboj in da znamenje tovarišu, naj uklene Šimna.

"Boste že zvedeli; zdaj vas imamo enkrat!"

"Ka-aj?" zareži vanj Lona.

"Zalega tihotapska!" se zjezi zdaj Ivan, ki pozna malo Lonino naglušnost. "Nobeni izgovori ne bodo pomagali!"

"Gospod, kaj pa smo storili?" stopi predeni uklenjeni Šimen. "Ali je Tilen kaj napravil?"

"Tudi ta bo dobil svoje plačilo!" sune vanj Ivan in ukaže tovarišu, naj ukleneta še Tineta. Stražnik pristopi in zahteva od Tineta, naj mu da roki, da ga zveže.

"Čemu?" plane Tine, držeč še vedno Mano.

"Tihotapili ste," krične vanj Ivan.

"Kdo pravi to?" se brani Tine.

"Bomo že videli! Roke sem!" zahteva stražnik. Tine škrpilje z zobmi.

"Pustite mi vsaj, da to nesrečno dekle spravim domov!" poprosi.

"Da nam uide! Ne, ne, mi vsi jo spremimo domov!"

"Poskusite dotakniti se je!" zagrozi in se ukripi kot ris, ki je pripravljen skočiti za vrat.

"Nimam vzroka, ona ni z vami v zvezi!" pojasni Ivan.

Tedaj Tine ponudi roki in stražnik ga hoče ukleniti. Ali Mana se požene proti njemu, da se opoteče nazaj.

"Tine, Tine!" se zažene Mana nazaj k Tinetu in mu vrže obe roki okrog vratu.

"Mana, Manica, bodi pridna!" s solzami v očeh miri fant ubogo dekle, ki plane sedaj v jok in se sesede na stolico ob peči.

"Ježeš, Marija!" se žene Lona, "ali se vam prav nič ne smili dekle, če se vam že mi ne! Živina nemarna, le počem, počem? Le počakajte, ta velikemu vašemu vas zatožim, boste že videli, kaj se pravi Loni udirati v bajto!"

"Kar tiho, mati, dovolj je neumnosti!" vpije vanjo Ivan.

"Ka-aj?" vpije nazaj Lona s tako neumnim obrazom, da bi se Ivan skoro zasmeljal.

"Mati, če ne boste tiho in bi skušali uti, uklenem še vas!" ji zagrozi Ivan ter vsem trem veli sestti na klop k peči, tovarišu pa, naj stopi prednje s puško in pazi, dokler on ne preišče hiše. Vsi ubogajo. In čudo! Mana sede poleg Tineta in tiho plaka. Tine ima vse solzne oči, ki strele bliskajo v financarja, ali premaguje se in tolaži Mano.

Ivan vzame svetiljko raz okno, poišče in najde svečo, jo nažge in postavi na mizo. Potlej prične preiskavati. Takoj ob klopi pod mizo stoji nabito poln nahrbtnik, velik in težak, da ga Ivan komaj premakne. Razveže ga in iz njega se usujejo škatljice saharina.

"Aha! Tako je pri vas, Lona, takole!"

(Dalje prih.)

ŽALOSTNA GORA

Likovič Joža:

Zadnjič se mi je stozilo po naših krajih in ljudeh konec Barja. Nič me ni zadržalo v mestu, nad katerim je že dolgo ležalo poletje, belo in žgoče. Rože so že davno zgubile pomladansko, sladkobno svežost. Okna gosposkih hiš se ne bleščijo, tesno so zaprta, bogatini so odšli k morju. Samo otroci iz predmestja in mali ljudje so še ostali, ti si poiščejo cenenege oddiha pri okoliških vodah za Rožnikom in ob Savi, med črički in leščevjem. Mesto je nehale utripati, komaj se zvedavam dimnikom še zljubi, da puhajo črne saje, ki se kmalu razgube v migotajoči sopari.

Tako sem si zaželel samote in češmilja, rad bi stopil na tihe košenine, nekam v toplo reber, prav pod lipe na naši žalostni gori, kjer ni laži in puhlosti! Počasni sem spel v breg; tukaj ni

bilo treba stopati z natanko istimi koraki, kakor jih predpisuje gospoda v mestu. Tudi sem smel zreti v božji svet z lastnimi očmi in nemoteno uživati razkošje rosne narave. . . Spočelo se je belo avgustovo jutro brez oblaka in skrbi, ono jutro, ko se sredi stvarstva neslišno poslovi poletna noč od strmečih zvezd in ne veš, kdaj se dotakne zemlje sence s svojim zlatim čelom. Pravljčni smehljaj Barja v teh jutrih je nepopisen. Malo megle malo hrepenjenja, oblaček nad Pokojiščem, zgoden čolnar na Ljubljani. . .

Na Žalostni gori je pozvonilo sedmo uro. Potem je pognal samčka Šentajnar na tretjem hričku, zdrnil se je Sv. Lovrenc na prijaznem holmu in vsa božja žlahta pod Krimom. Od Preserja so se vsule prve ženske, ki so se vračale od rane maše; Počasni sem spel v breg; tukaj ni

jutro je mežikalo pri slehernem oknu in lini. Pred Kamnikom sem se spustil v goščavo; zlate mimice so breze po kosmatem izpuhovem perju. Kobilarji so se oglašali v lazu, rosa je kapala z mladih brez. Svilenčaste pajčevine so se skrivnostno pregibale, se trgale in zgubljale v vlažni senci. Na Sodnem vrhu in Žabjem gradu so žvižgali razposajeni kosi, ki so se napili medenega vinča v češmilju. Na polbočju se mi je odprl jasen razgled po Barju. Nad vasmi so se svedrali tanki dimčki, sto skritih jaškov je oživilo, sto rjavih hiš je obiskalo sonce, tisoč src se je zganilo! Še en veličasten smehljaj se je utrnil preko planjave: Bog je šel s svojim nedivnim prstom preko zemlje in se je dotaknil najnižjega bitja. Čudovito tihožitje! Edino vlak je kalil to svečano razpoloženje poletnega jutra. Kakor nabrekla, pretegnjena pošast je drvel čez barjanski svet, se hrupno vrgel preko mostu na Ljubljani in za hip postal, neprestano sršec in nezadovoljno goltajoč. Pa se je zopet zagrizel v breg, divje vrisnil in se zgubil med skalnimi zasekami.

Tako sem se po dolgem času približal našemu svetišču na gori in postal vrh stopnišča, ki vodi na mehko trato. Tam je ostalo še vse pri starem, nedotaknjeno in sveto. Semkaj še ni segla neumiljena roka, ki ji pravimo kultura. Štirinajst postaj križevega pota, počrnela opeka, mahovi in zidovju, železne vezi na oknih. . . Obšel sem križev pot. Nič se še ni odkrnilo od drage čistiljivosti in skromnosti! Podobe so ohranile nekdanji sij, Jezusov obraz je ostal krotak, Judje krvi željni, jeruzalemske žene objokane in drobne. Oddrnil sem stranska vrata in pobožno vstopil. Tajinstven somrak je napravil svetlišče skrivnostno, večnost se je selila med oboki; po ozkih stopnicah, ki vodijo nekam na stranski kor, so tihotapili mrakovi in se sramežljivo odmikali. Obrazi svetnikov so bili beli, oči velike in polne hvaležnosti, Marija na oltarju pogreznjena v žalost in bridkost. Poljubi romarjev so se še svetili na marmornih stopnicah pred velikim oltarjem, na zlatih svetinjah in zaobljubljenih spominih. Nobene groze in tesnobe zaradi misli na večnost, sami spomini in zaobljube, ki ne vežejo ampak dvigajo in osrečujejo ubogega človeka. Semkaj so prihajale naše matere, da potožijo težave in martre. Njihovi obrazi so bili podobni gramplastim jabolkam, ki prezgodaj dozorejo in nagubajo rdečkasto kožico. Molitev teh žena je bila priprosta, končavala se je s tišočerimi križi, ko so ustnice šepetale prastari amen. Kleče so plazile okoli velikega oltarja in treple z Marijo sedem žalosti.

Še se spominjam nekega romarskega dne v poletju, ko smo šli z materjo na Žalostno goro, kjer je bilo veliko opravilo. Mnogičice romarjev so se vsipale s širnega Barja, od polhovgrajskih globoč do izanskih zavodov, kjer se je nekoč igral huduč s Krimom, od Menešije do rakiških senožeti. Gospodarji, nerodni pastirji, matere, čolnarski hlapci, dekleta s kito rožmarina v molitveniku. Čudoviti prizori! Težke kmečke obleke, barvani naglavni robci, zaguljeničevlji iz kravjega usnja, razpokane dlani, revščina in vonj po senu, srca pa mehka in polna otročje udanosti.

Po maši smo sedli z materjo v breg pod cerkvijo, da se pokrepčamo s sladkimi odpadki. Romarji so iskali senco v leščevju, dekleta so se smukala med brinjem. Čudoviti pokoj poldneva je ležal vsepovsod, na Barju, med revnimi kajžami, pod lipami, vrh zlatega cerkvenega jabolka, kamor se je zatekla nevgnana postolka. Še železna kača je nehala drgetati, vsa mrzla in strupena je ležala sredi poljan in njiv, noben pisk ni presunil poldanskega miru. Čreda brezbriznih oblakov se je gnetla nad Lipovcem, v bukovju je štel de-

tel kratke minute, kačji pastirji so se bliskali nad mrtvo mlakužo. Na Žalostni gori je pa sladko prizvanjalo. Ko so se udarjali bronasti klicarji v starodavnih linah na svoja široka prsa, je romala duša po vrhah naših gora nad Barjem, od cerkve do cerkve, znamenj na razpotjih do Komina na Ljubljani, poklekala pred bormim domačim pragom ter se vračala mirnejša in vedrejša. Še barjanska zemlja, ki tako težko rodi, se mi ni zdela tedaj črna in grenka. Vse je bilo polno ljubke prikupnosti sv. Trojica nad Vrhnico, graščinska Bistra in vsa boljša žlahta od Figarčka do Mrkuna na Bregu, mlin na Izvirku, čegar vrata so kamenita kakor graščinska pod goro, košati orehi, polni zlatega leska, krtine na ledinah, jaški, kjer smo se tolikrat igrali in čakali bogve kaj.

To smo uživali tedaj, ko smo sedeli v bregu pod cerkvijo, med nami pa mati, vsa v soncu in ožarjena. Ona je trpela za nas, da smo mogli uživati vso to lepoto, sem se spomnil, ko sem stopil iz svetišča in se napotil proti domači vasi nad Bregom. Ko sem se pod noč vrnil v Ljubljano, mi je bilo kakor jetniku, ki mu izvablja spomin na pomlad in prostost le bolečino in grozo. Ozračje med ozidjem je bilo sparjeno in težko, obrazi po kavarnah dolgočasni in neiskreni, luči brez lepega bleška in prijetnosti. Nekje v predmestju so se utrinjali pijani glasovi, daleč na železnici so se oglašale lokomotive, ki so vse nestrpne pričakovale, kdaj bodo zdrvele v nove daljave ter se v jutru srečale z zlatimi zarjami. Nebo nad mestom je bilo zamazanorjavo, polno dimastih spuščajev, brez zvezd. . . Samo nad Barjem so se smehljale bele božje poslanke, tako nizko so migljale, kakor da vabijo na pot, ki vodi v one kraje.

Žalostna gora! Rad bi se še enkrat odpočil na tistih mahovitih samotah, kraj lipovega drevoreda, kjer kričajo murni tako svobodno in nemoteno. Tam bi zadremal, morda bi se oglašili zvonovi in se potrkali na bronaste prsi, iz katerih bi privrele pesem o mladosti, mesečnih nočeh, tihih stezah. Morda bi se sklonil kakor nekdanje dni nad me dobri obraz matere, morda bi začul zvonkiranje črede, pesem pastirjev, ki se osamljena zgubljala nekje v Barju.

Žalostna gora! Kdaj se povrnemo za vedno v tvoje naročje, kjer nam bo prizanešeno z razočaranjem in lažmi! . . .

ZDRAVJE IN BOLEZEN

Prof. Caspari trdi, da hrana, ki vsebuje mnogo vitaminov (sveža zelenjava, sveže sadje, jetra, surova hrana itd.) pospešuje rast zločestih oteklin, beljakovinska hrana (meso, ribe) nima nanje nobenega vpliva, ogljikovi hidrati (močnate jedi in zlasti sladkor) ter maščobe pa jih naravnost zavirajo. Kuhinjska sol nima nobenega vpliva na raka, kalijeve soli (zelenjave) ga pospešujejo, kalcijeve soli (mlečni produkti) pa ga ovirajo.

Osebo, ki jo zadene strela, položimo na sveži zrak, poskropimo jo s hladno vodo in jo skušamo obuditi z umetnim dihanjem, ki naj traja dolgo, vsaj do zdravnikovega prihoda.

Povprečna življenjska doba ljudi iz kulturnih narodov je bila v 16. stoletju 21 in pol leta, danes pa je 40 in pol leta.

SLADOLED PRINAŠA TIFUS

Iz Amsterdama poročajo, da je v Winsumu, provinca Groningen, zbolelo 250 oseb zaradi uživanja sladoleda. Pri vseh so se pojavili znaki tifusa. Bolnike so prepeljali v bolnišnico, oblast pa je uvedla preiskavo.

"Amer. Slovenec" je barometer našega verskega in narodnega gibanja. Kaže nam rast ali padec, kakor že nanese aše delovanje."—Rev. Černe.

MOLITVENIKI.

ki jih ima v zalogi Knjigarna Am. Slovenca.

SLOVENSKI MOLITVENIKI

"BOGU KAR JE BOŽJEGA", priredil F. Š. Finžgar, Zelo pripraven molitvenik za moške, zl. obreza.....	85c
KAM GREŠ, trde platnice z zlato obrezo.....	1.00
MCLITE BRATJE, velik tisk, zelo pripraven za starejše ljudi, vendar primerne oblike za moške za v žep. V usnje vezan z zlato obrezo.....	1.25
Rudeča obreza.....	85c
Umetno usnje trde platnice, zl. obreza.....	1.00
Umetno usnje vatirane plat., zl. obreza.....	1.00
Pristno šagren gladko usnje, zl. obr.....	1.50
Pristno prešano šagren usnje, zl. obr.....	1.50
V platno vez., zlata obreza.....	75c
V usnje vez., zlata obreza.....	1.00
Vatirane platnice, zlata obreza.....	1.25
Bele koščene platnice, zl. obreza.....	1.25

MARIJA VARHINJA: V platno vezan.....	75c
Fino usnje, vatirane platnice.....	1.50

NEBESA NAŠ DOM: V platno vezan.....	75c
Fino usnje, vatirane plat., zl. obreza.....	1.50

OČE NAŠ: Vatirane platnice, zlata obreza.....	75c
Bele koščene platnice, zlata obreza.....	75c

RAJSKI GLASOVI: V platno vezan.....	75c
SLAVA MARIJI, spisal Rev. K. Zakrajšek, debelejši tisk. Vezane v umetno usnje, zl. obr.....	1.00
Fino usnje vatirane plat., zlata obreza.....	1.50

SVETA URA: V platno vezan.....	85c
V fino usnje, zlata obreza.....	1.50

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE: SVETA POMLAD: Lepo vezan, zl. obreza.....	75c
--	-----

VEČNO ŽIVLJENJE, spisal Gregor Pečjak, doktor bogoslovja. Lepo vezan z zlato obrezo. Zelo praktičen molitvenik.....	1.25
---	------

VODITELJ V SREČNO VEČNOST: V platno vezan.....	75c
--	-----

ZDRAVA MARIJA, molitvenik lepe oblike izdelan in vezan na več načinov in stane: Mala oblika, zlata obreza.....	85c
Večja oblika, zlata obreza.....	1.00
Bele koščene platnice, zlata obreza.....	1.00
Zlate platnice.....	1.50
Vež., rdeča obreza.....	75c

HRVATSKI MOLITVENIKI	
SLAVA BOGU, fine usnjate vatirane platnice, zl. obr.....	1.75
UTJEHA STAROSTI, fino vezan, zlata obreza.....	1.50

VRTIČ GOSPODINI, usnjate vatirane platnice, zlata obreza, pripravne oblike za v žep.....	1.50
Koščene platnice, zlata obreza.....	1.50

ZVONČEC NEBEŠKI, fine usnjate platnice, zlata obreza.....	1.50
---	------

ANGLEŠKI MOLITVENIKI	
THE DEVOUT CHILD, (za otroke), male oblike.....	15c
Boljša vezava s sliko na platnicah.....	25c

LITTLE COMMUNICANTS PRAYER BOOK, (za otroke).....	45c
MANUAL OF CATHOLIC DEVOTIONS, (za mlajše in starejše), zlata obreza.....	1.00

KEY OF HEAVEN, (za mlajše in starejše), v usnje vezan, zl. obreza.....	75c
V boljše usnje vezan, zlata obreza.....	1.00
Fino usnje, mehke vatirane platnice.....	1.50
Koščene platnice, zlata obreza, z lepno sliko na platnicah.....	1.50
Koščene platnice s sliko na platnicah, znotraj na platnicah vdelan lep križ, lep molitvenik.....	1.75

THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE, v fino usnje vezan, zlata obreza.....	2.50
Usnje, rdeča obreza.....	2.00

Ko naročate molitvenike, vedno omenite, kako vrsto vezavo želite, da bo tako mogoče po želji ustreči vašemu naročilu. Naročilom je pridejati potrebni znesek v Money Order, bančnem draftu, v znakah, ali v gotovini. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.